

עין משפט
גד מצוה

ו:

דכל גגות (עירובין 5ה). דקתני התם ועוד אמר רבי יהודה מערבין למצוי המפולש וי"ל דמתני' איכא לפרושי דמערבין בצורת הפתח וקסבר מחילות דלורייתא א"נ ה"א דמתני' איירי במצוי המפולש לרה"ר אבל אין ר"ה עוברת לתוכה להכי מייתי דברייתא דיתר על כן דאפי'

רה"ר (גמורה) עוברת זה מטלטלין ע"י לחי או קורה משום דשמי מחילות דלורייתא ואע"ג דצפ"ק דעירובין (דף י.) אמתני' דהרשב מי' אמות ימעט משמע דלכל היותר לא המיר רבי יהודה^(א) אלא עד י"ג אמה ושלש ^(ב)היינו מדרבנן אבל מדאורייתא אפי' כרוצב י"ז אמות מטלטלין דאית ליה ב' מחילות דלורייתא דע"כ י"ל דרבי יהודה איירי ברה"ר גמורה שבזקעין שם רבים כדמוכח בצפ"ק דעירובין (דף ו: וס) גבי כיצד מערבין רה"ר ושם פירשמי' וא"ס והא מדקתני סיפא דמבואות המפולשין הוו רה"ר שמעי'

ספיר לאפוקי מדר' יהודה דאית ליה ב' מחילות דלורייתא דלדידיה מבוא' המפולשות לא הוו רה"ר כיון דאיכא שמי מחילות וי"ל דמסיפא לא הוה שמעינן לאפוקי מדר' יהודה דה"א טעמא דרבי יהודה משום דקסבר למי וקורה משום מחילה דאיכא מאן דסבר הכי בצפ"ק דעירובין (דף טו:) להכי אִלטרינן למתני' זו היא רה"י גמורה (ב)למעוטי דר' יהודה דלא הוי רה"י דלמי וקורה לא חשיב מחילה: **ואמאי** קרי ליה גמורה בו' מהו דתיבא. אומר ר"י לשון

גמורה אדרבה איפכא מסתברא זו היא רה"י גמורה אבל זו^(א) אינה רה"י גמורה^(ב) אבל היא רה"י קטל' ורש"י ישנה דיוחק (א) לפי הגמרא: **באן** בזמן שישראל שרויין במדבר. משמע קתא דאינה ר"ה אלא א"כ מניינן שם ^(א)ששים רבוא כמו במדבר: **בשונג** חייב חטאת **פשיטא**. כיון דאשמעינן דהאי הוי רה"י והאי הוי ר"ה פשיטא דהמוציא מזה לזה בשונג חייב חטאת:

הא קמ"ל ברב בו'. מכאן מדקדק ר"י דלא קתני איסי אינו חייב על אחת מהן אלא אסקילה אבל חטאת חייב על כולם דאי קאי אחטאת א"כ כי פריך בשונג חייב חטאת פשיטא הו"ל לשנויי הא קמ"ל כרב דהא דמשני במזיד ענוש כרת ונסקל איצטריכא ליה לא משני מידי ומעיקרא ודאי לא היה ידע דמיירי בסקילה מדפרין מדר' יוחנן דמיירי בחטאת והיינו משום דאינו חייב אלא אחת לא מצי לאוקמי בסקילה דאטו במאי קטלי קטלינן ליה אבל כי קמפרש דאינו חייב על אחת מהן קאמר איסי אז ידע שפיר דלא איירי איסי אלא בסקילה דלא פליג אמתני' דכלל גדול

(לקמן עג:) דקתני מניינא למימר דחייב על כל אחת ואחת ואחי שפיר הא דבריש פרק כלל גדול (עס טט.) קאמר ארבי יוחנן דאמר שאס עשאן כולם בהעלם אחת חייב כו' ידיע לה לשבת במאי ומפרש ידיע לה לתחומים ואליבא דר"ע ולא מצי למימר ידיע לה דציאיסי דהא אכולהו חייב חטאת וכן פירש בקונטרס^(א) ולקמן בריש הזורק (דף טו:) מייתי לדאיסי לענין סקילה^(ב) ולא מישתמיט בשום מקום לאתויי לענין חטאת והא דאמרין לקמן בריש פרק בתרא (דף קנד.) לרמי בר חמא דילמא הכי קאמר כל שחייבין על שגגתו חטאת חייבים על זדונו סקילה אומר ריב"א דאליבא דרמי בר חמא אחיא ההיא ברייתא דלא כאיסי דלאאיסי איכא דוכתא דחייב חטאת ולא סקילה^(ב):

ואמר רבי יוחנן **שאם עשאן** בואם בהעלם אחת בו'. אין נריך לפרש דפרין דמסתמא לא פליג איסי עליה^(א) אלא מדברי איסי נמי יש לדקדק כן מדקתני מניינא כדדייק לקמן בכלל גדול (דף עג: ו^(ב): לא

יציאות השבת פרק ראשון שבת

לחי מכאן ולחי מכאן. בשמי פאות של אחד מן הצחים להיכר בעלמא דקסבר רבי יהודה ב' מחילות הוו רה"י מדלורייתא והא איכא שמי מחילות מעלייתא מחילות של ב' צמים: **מהו דסימא כי פליגי רבנן** עליה דר' יהודה. דברייתא ואמרי אין מערבין רה"ר בכך למהוי

רה"י ה"מ לטלטל שיהא מותר לטלטל בתוכה כדקתני אין מערבין רה"ר בכך דגזור זה משום דמיי לרה"ר: **אצל** לזרוק. שהזרק מרה"ר לתוכה מודו ליה דחייב דשמי מחילות דלורי"י ושם רה"י עליה: **קמ"ל** גמורה. כלומר זו היא שנגמרו מניין מחילות שלה שיש לה מחילות מכל דא כגון חריץ וכן גדר דאמרין מד' דדדין גוד אסיק פני המחילה על ראשו ונמלא ראשו מווקע מד' דדדין וחללו ד' אבל דרבי יהודה לא נגמרו מחילות שלה למניין ולאו רה"י היא כלל: **מפסקא**. לפסי ציראות בפרק ב' דעירובין^(א) דהקילו חכמים משום עולי רגלים צבור צר"ה והצור עצמה רה"י שהיא עמוקה י' ורחבה ד' והממלא מתוכה ומניח על שפתה חייב והקילו חכמים לעשות ד' פסין וצניינה י' אמות דהוי חללו רה"י

למלאות מן הצור וקאמר ר' יהודה אס היטה דרך רה"ר מפסקתן יסקלנה מצניינה דאמו רבים ומצבלי מחיתא. והסמ' רמין דרבי יהודה אדרבי יהודה דלעיל דאמר נושא ונותן בצלמע דלא אמו רבים ומצבלין מחילות ורבנן אדרבנן ומשנינן לה: **אינו** צריך. והיינו דקתני זו היא רה"ר אבל הילוך דרבים לבין הפסים לא הוי רה"ר הואיל ואיכא שם ד' מחילות: **ומאי גמורה**. הכא ליכא למימר מהו דתימא דלעיל דעיקר עשייתן משום לטלטל בתוכו וקאמרי רבנן אינו צריך דרשות היחיד היא אפילו לטלטל וכ"ש דהזורק לתוכה מרה"ר חייב: **זומן** שהיו ישראל במדבר. חשיבא רה"ר: **זומן** הוא. אינו מקום הילוך לרבים דהולכי מדברות לא שכיחי: **חייב חטאת**

פשיטא. כיון דתנא חדא רה"י וחדא רה"ר ניתני סתמא ואס הוציא והכניס חייב ואנא ידענא דשגגתו חטאת דהא שבת זדונו כרת הוא: **הא נמי פשיטא**. דבהתראה סקילה ממקושה: **מגילה ספרים**. שהסמיורה מפני שלא ניתנה ליכתוב וכששומעין דברי יחיד חדשים שאינן נשנין צב"ה וכותבין אותן שלא ישתכחו מסמירין את המגילה: **אינו חייב אלא אחס**. השתא משמע אס עשאן בהעלם אחד שלא נודע לו בין כל אחת ואחת שחטא אינו חייב אלא אחת דכל חילול דשבת גוף אחד של עבירה הוא: **מנינא למה** לי. ליתני אבות מלאכות הזורע והחורש כו' למה לי לאשמעי' מניינא הא מני להו ואויל: **חייב על כל אחס ואחס**. ובה להודיענו סכום החטאות שאדם חייב בציסורי שבת בהעלם אחד ואשמעינן מ' חסר אחת הן ותו לא שאפי' עשה תולדותיהן עמהן אינו מביא על התולדה היכא דעשאה עס אביה דה"ל כעושה וחוזר ועושה דכול' חדא עבירה היא: **אינו חייב על אחס מהן**. אחת יש בהן שאינו חייב עליה מיתה ולא פי' (רבי) איזו היא ואשמעי' תנא דמתנית' דקתני נסקל דהא הולאה והכנסה מהנך דלא מספקן היא דעל זו לא אמר איסי בן יהודה: **צימום החמה**. שאין זה זרעים: **רה"י לשבת**. דהא לאו הילוך לרבים הוא שאין רבים מסתלקין מן המסילה לילך בשדה:

ויה"ר לטומאה. וספקו טהור דהא לאו מקום סמירה הוא שיש בני אדם נכנסים לה. דספק טומאה לטמא מסוטה גמריין לה והתם סמירה כתיב וגסמרה והיא נטומאה^(א) דבמקום סמירה טמאה היא לבעלה מספק ומכאן אתא דן לשרץ^(ב): **צימום הגשמים**. שהיא זרועה אין אדם נכנס לה: **לעולם כרמלים הויא**. והזורק מרה"ר לתוכה אינו חייב:

^(א)כגון

מסורת הש"ס

(א) עירובין (כ. כב.) ט. לקמן (א) לקמן טט. ע. עג: (א) ד' צ"ב קנג: טהרות פ"ומ"י. ט) נצטורות אי' לנך ולנך. (א) דף פ"א. (א) עירובין (כב.). (א) (נמדבר הן, ט) (פסוטה כה.) י' בדה"י וכו' מילא.

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ואמאי וכו' ורש"י שנה דיוחק (לפי הגמלא) תלמי' וי"ב ס"א לפירוש גמורה:

גליון הש"ס

גמ' דאמר רב מצאני מבילת סתרי' בי ר"ח. דב"מ צב ע"א: תוס' ד"ה יתר היינו שרבנן. ולא וכוני להנין הא מה דקתני וטמן למי כו' וטשא וטמן היינו אף מדרבנן דמלאורי' ל"א ללמי דהא סבר ב' מחילות דלורייתא: תוס' ד"ה כאן בו' ששים רבוא בו'. עי' עירובין י' ע"א מודה כיצד:

רבינו הגנאל

עושה לחי מכאן וכו', זה אינו רה"י לא לזרוק וכי"ש לטלטל. סרטיא ופטיאי וטבואות המפולשות זו היא רה"ר גמורה למעוטי הא דר' יהודה, דתנן בעירובין בפסי ביראות י' יהודה אומר אם היתה דרך הרבים מפסקת יסקלנה לצדיקין. קמ"ל דאע"י דלא סילקה אינה כרה"ר. אמר רב דאמרי לא נצרכה אלא להא דאמר רב מצאנו מגילת סתרים בי ר' חייא, וכתוב בה איסי בן יהודה אומר אבות מלאכות ארבעים חסר אחת אינו חייב על אחת מהן, נמצא חיוב על אחת בפני עצמה בספק וחלוטי המוציא מרשות לרשות דלא מספקא חיובא, דתני בהרוא בשונג חייב חטאת במזיד חייב כרת ונסקל. הא דתנן בטהרות פ"י הבקעה בימות החמה רה"י לשבת ומטלטלין בה, רה"ר לטומאה, וקיימאן ספק טומאה ברה"ר טהור, בימות הגשמים שמלאה מים ואין אדם נכנס לתוכה רה"י לזה ולזה. משני עולא לעולם הבקעה כרמלית היא, והא דתנן רה"י כלומר אינה רה"ר. רב אשי